

Начало>Съдебни процедури>Граждански дела>Срокове в процеса Срокове в процеса

Чешка република

1 Какви видове срокове съществуват в рамките на гражданските производства?

Найобщо сроковете, които са от значение в гражданското производство, са процесуални или материалноправни.

Съществуват два вида процесуални срокове: законоустановени и съдебни.

Законоустановените срокове са определени от закона. Неспазването на законоустановен процесуален срок винаги води до някаква процесуална последица (например загуба на възможността за извършване на определено действие, налагане на дисциплинарна глоба). Неспазването на законоустановен срок може да бъде оправдано (вж. член 58 от Закон № 99/1963, Граждански процесуален кодекс (*zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů*), с измененията към него), ако страната или законният ѝ представител е пропуснал срока по уважителна причина, в резултат на която не е бил(а) в състояние да извърши действие, което е имал(а) право да извърши. Молбата в тази връзка трябва да се подаде в срок от 15 дни от датата, на която пречката е престанала да съществува, и същевременно трябва да се извърши пропуснатото действие. По искане на съответната страна съдът може да приеме, че молбата има суспензивно действие, за да се оправдае пропускането на крайния срок. Ако срокът за извършването на дадено действие не е определен пряко от закона, той се определя от председателя на съдебния състав (или от съдията, който разглежда еднолично делото). Председателят на съдебния състав (или едноличният съдия) може да определя срокове не само в случаите, предвидени от закона, но и в случаите, когато това е необходимо за осигуряване на процесуалната ефективност и цялата необходима експедитивност на производството. Съдът може да удължи съдебен срок в зависимост от конкретните обстоятелства (вж. член 55 от Закон № 99/1963, Граждански процесуален кодекс, с измененията към него). В такива случаи не се допускат оправдания за пропускането на срок. Сроковете, определени във връзка с работата на съда, например за постановяване на решение, не са процесуални срокове: това са административни срокове.

2 Списък на неработните дни в съответствие с Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 от 3 юни 1971 г.

Ден на възобновяване на независимата чешка държава, Нова година: 1 януари

Велики понеделник: датата се мени, но обикновено празникът е в края на март или началото на април.

Ден на труда: 1 май

Ден на победата: 8 май

Ден на славянските учители Кирил и Методий: 5 юли

Ден във възпоменание на Ян Хус: 6 юли

Ден на чешката държавност: 28 септември

Ден на създаването на независима чехословашка държава: 28 октомври

Ден на борбата за свобода и демокрация: 17 ноември

Бъдни вечер: 24 декември

Коледа: 25 декември

Денят след Коледа: 26 декември

3 Какви са общите правила, приложими за сроковете по различните граждански производства?

Нормативната уредба за изчисляване на сроковете се съдържа в членове 55—58 от Закон № 99/1963, Граждански процесуален кодекс, с измененията към него.

Срок, определен в дни, започва да тече от деня, следващ факта, който е определящ за започването му.

Половин месец означава петнадесет дни.

Срок, определен в седмици, месеци или години, изтича в деня, чието наименование или номер съответства на деня, в който е настъпило събитието, от което започва този срок. Ако в последния месец няма такъв ден, краят на срока е в последния ден на този месец.

Ако срокът изтича в събота, неделя или на официален празник, за последен ден на срока се счита следващият работен ден.

Срокове, определени в часове, изтичат след изтичането на часа, чието наименование съответства на часа, в който е настъпило събитието, от чието настъпване е започнал да тече срокът.

Процесуалният срок е спазен, ако в последния ден от него съответното действие бъде изпълнено в съда или съответният документ бъде предаден на органа, който е длъжен да го достави, найчесто притежател на лиценз за пощенски услуги.

Ако производството бъде спряно, процесуалните срокове също спират да текат (член 111, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс). Ако производството бъде възобновено, процесуалните срокове отново започват да текат.

4 Когато дадено действие или формалност трябва да се извърши в определен срок, от кой момент започва да тече този срок?

Денят, в който е настъпило събитието, определящо началото на срока, не се включва в изчисляването на срока. Това не се прилага по отношение на срокове, определени в часове. Следователно срокът обикновено започва да тече от деня, следващ деня на настъпване на събитието, определящо началото на срока (вж. член 57, параграф 1 от Закон № 99/1963, Граждански процесуален кодекс, с измененията към него).

5 Възможно ли е начинът на предаване или връчване на документите (лично връчване чрез връчител или по пощата) да се отрази или да промени началния момент, от който тече срокът?

Не.

6 Ако срокът започва да тече от настъпването на дадено събитие, денят на настъпване на събитието включва ли се в срока?

Денят, в който е настъпило събитието, определящо началото на даден срок, не се включва в изчисляването на срока. Това не се прилага по отношение на срокове, определени в часове (вж. член 57, параграф 1 от Закон № 99/1963, Граждански процесуален кодекс, с измененията към него).

7 Когато срокът се брой в дни, посоченият брой дни до календарни дни ли се отнася или до работни дни?

Сроковете се изчисляват в календарни дни.

8 А когато този срок се брой в седмици, месеци или години?

Срокове, определени в седмици, са рядкост в Гражданския процесуален кодекс (Закон № 99/1963, с измененията към него) (например член 260, параграф 3, член 295, параграф 1 и член 295, параграф 2). Сроковете, които се броят на седмици, са почесто съдебни срокове в съдебното производство.

Срокове, определени в месеци, са предвидени в Гражданския процесуален кодекс, като тяхната продължителност е един месец (например член 82, параграф 3, член 336м, параграф 2 и член 338за, параграф 2), два месеца (например член 240, параграф 1 и член 247, параграф 1), три месеца (например член 111, параграф 3, член 233, параграф 1 и член 234, параграф 1) и шест месеца (например член 77а, параграф 2 и член 260ж, параграф 3).

Сроковете, определени в години, са два в Гражданския процесуален кодекс: срок от една година (например член 111, параграф 3) и срок от три години (например член 99, параграф 3, член 233, параграф 2 и член 234, параграф 2).

9 Кога изтича срокът, ако се брои в седмици, месеци или години?

Срокове, определени в седмици, месеци или години, изтичат в деня, чието наименование съответства на деня, в който е настъпило събитието, определило началото на срока, а ако в месеца няма такъв ден — в последния ден на месеца (вж. член 57, параграф 2 от Закон № 99/1963, Граждански процесуален кодекс, с измененията към него).

10 Ако срокът изтича в събота, неделя, неработен ден или на официален празник, той удължава ли се до първия следващ работен ден?

Да (вж. член 57, параграф 2 от Закон № 99/1963, Граждански процесуален кодекс, с измененията към него).

11 Съществуват ли обстоятелства, при които сроковете се удължават? При какви условия може да се ползва такова удължаване на срока?

Законоустановените процесуални срокове не могат да се променят с решение на съда.

Съдебните процесуални срокове могат да бъдат удължавани от съда в зависимост от обстоятелствата.

12 Какви са сроковете за обжалване?

Страните в производството могат да обжалват решението на районния съд (*okresní soud*) или на окръжния съд (*krajský soud*), постановено в първоинстанционно производство, освен когато законът изключва тази възможност (вж. член 201 от Закон № 99/1963, Граждански процесуален кодекс, с измененията към него). Жалбата се подава в съда, постановил обжалваното решение, в срок от 15 дни от издаването на решението в писмена форма. Срокът за подаване на жалба не включва деня, в който решението е било връчено на страната. За да се спазва този процесуален срок е достатъчно жалбата да бъде предадена на орган, който е длъжен да я връчи (поспециално притежател на пощенски лиценз, място за лишаване от свобода — ако лицето е лишено от свобода или задържано, заведение за институционални или защитни грижи — ако лицето е настанено в такова, и т.н.), или да е подадена в съда в последния ден от срока.

Ако е постановено коригиращо решение, отнасящо се до диспозитива на решението, срокът започва да тече от датата на влизане в сила на коригиращото решение (вж. член 204, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс).

Жалба, подадена след изтичането на петнадесетдневния срок единствено поради факта, че жалбоподателят е следвал неточно указание, дадено от съда по отношение на обжалването, се счита за подадена в срок. Ако решението не съдържа указания относно обжалването, срока за обжалване или съда, в който трябва да се подаде жалбата, или ако съдържа неправилни указания, в които се посочва, че обжалването е недопустимо, жалбата може да бъде подадена в срок от три месеца от връчването на решението.

Ако по делото е издадена заповед за плащане, влизането на тази заповед в сила може да бъде предотвратено единствено чрез подаване на възражение от ответника в законоустановения срок от 15 дни от деня на връчване на заповедта; възражението се подава до издалия заповедта съд (вж. член 172, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс). Подаването на възражение води до отмяна на заповедта за плащане и съдът разпоредва изслушване в съдебно заседание. Възможно е да се обжалва и само частта от решението, отнасяща се до съдебните разноски, но това обжалване не води до отмяна на заповедта за плащане.

13 Съдилищата могат ли да изменят сроковете, по-специално сроковете за явяване пред съда или да определят специална дата за явяване пред съда?

Гражданският процесуален кодекс (Закон № 99/1963, с измененията към него) дава възможност при наличието на важни причини съдебното заседание да бъде отложено, ако даден въпрос не може да бъде разгледан и решен в едно заседание (вж. член 119 от Гражданския процесуален кодекс). Важна причина за отлагане може да бъде например фактът, че една от страните в производството не се е явила пред съда и не е възможно заседанието да се проведе в нейно отсъствие (вж. член 101, параграф 3 от Гражданския процесуален кодекс), или ако някоя от страните не е имала достатъчно време да се подготви за заседанието поради това, че не е получила призовката с достатъчно предизвестие, или поради други важни причини.

Всяка от страните може да поиска от съда да отложи съдебното заседание. Съдът взема решение по предварително внесеното искане за отсрочване като взема под внимание сериозността на посочения мотив за искането. Ако съдът не уважи искането на страната, тя трябва да се яви на съдебното заседание.

14 Ако на страна, пребиваваща на място, където би се ползвала от удължаване на срока, бъде връчен акт на друго място, където пребиваващите лица, не се ползват от такова удължаване на срока, губи ли страната правото си да се ползва от това предимство?

Законите на Чешката република не уреждат изрично такава ситуация.

В случай на производство с международен елемент, при което даден документ трябва да бъде връчен на страна в чужбина, се прилагат процесуалните правила на *lex fori*, т.е. процесуалните правила на съда, който е компетентен да разгледа делото.

15 Какви са последиците при неспазване на сроковете?

Всяко неспазване на процесуален срок има процесуални последици.

Ако в Гражданския процесуален кодекс (Закон № 99/1963, с измененията към него) е определен краен срок за изпълнение на дадено действие (например подаване на жалба или касационна жалба), неспазването на този срок води до загуба на възможността за успешно изпълнение на действието. Пропускането на крайния срок може да бъде оправдано, ако страната или законният ѝ представител го е пропуснал(а) по уважителна причина (например внезапна болест, нараняване и т.н.) и поради това не е бил(а) в състояние да извърши действие, което е имал(а) право да извърши (вж. член 58 от Гражданския процесуален кодекс), освен когато Гражданският процесуален кодекс не допуска оправдаване на пропускането на срока (например съгласно член 235, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс оправдаване на пропускането на краен срок не се допуска в случай на искания за възобновяване на производството и за отмяна). Когато е определен срок за изпълнение на определено задължение, неспазването на срока води до налагане на санкция (например дисциплинарна глоба).

Всяко пропускане на съдебен процесуален срок води по закон до определени последици. Съдебен срок може да се удължи от председателя на съдебния състав (или от едноличния съдия). Не се допуска оправдаване на пропускането на съдебен срок.

Заповед за плащане, срещу която не е внесено възражение, има силата на окончателно и подлежащо на изпълнение съдебно решение (вж. член 174, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс).

16 При изтичане на срока с какви правни средства за защита разполагат пропусналите срока лица, т.е. неизправните страни?

Неявяването на съдебното заседание има различни последици от пропускането на краен срок. В случай, че надлежно призована страна не се яви на заседанието, без своевременно да е поискала отлагане по важна причина, съдът може да разгледа делото и да се произнесе в нейно отсъствие (вж. член 101, параграф 3 от Закон № 99/1963, Граждански процесуален кодекс, с измененията към него) и, ако са изпълнени условията, посочени в член 153б от Гражданския процесуален кодекс, може да постанови решение в отсъствие на една от страните.

Ако ответникът не се е явил по уважителни причини на първото заседание по дело, по което е постановено решение в отсъствие на една от страните, по искане на ответника съдът отменя решението и разпорежда провеждането на ново заседание. Страната може да подаде такава молба до датата на влизане в сила на решението, постановено в отсъствие на една от страните (вж. член 153б, параграф 4 от Гражданския процесуален кодекс).

Възможно е също така да се обжалва решението по съществото на делото, постановено в отсъствие на една от страните. Ако освен подаването на молба за отмяна на съдебното решение, постановено от първоинстанционния съд, ответникът също така е обжалвал съдебното решение, и молбата за отмяна на решението е удовлетворена с подлежащо на изпълнение решение, жалбата не се разглежда (вж. член 153б, параграф 5 от Гражданския процесуален кодекс).

Последна актуализация: 16/09/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Държавите от ЕС, отговарящи за съдържанието на националните страници, са в процес на актуализация на част от съдържанието на този уебсайт предвид оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз. Ако на уебсайта има съдържание, което все още не отразява оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза, това не е умишлено и ще бъде коригирано в бъдеще.